

**Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
«Средняя общеобразовательная школа №1 им. А.Коцоева с. Гизель» МО-Пригородный район**

Рассмотрено:
на заседании МО
Протокол № 1
« 5 » сентября 2017 г
Руководитель МО Баширова Л.Т. _____

Согласовано:
Зам. директора по УВР
Ф.М. Яхьяева
« 7 » 09 2017 г
« _____ » _____ 2017 г

Утверждаю:
Директор МБОУ СОШ №1

Рабочая программа по родной литературе.

Класс :6

Учитель :А.М.Коцоева

Количество часов: всего – 68; в неделю – 2 часа

Плановых работ по развитию речи: 8 часов

6-æм къласы ирон литературæйы кусæн программæ цæттæгонд æрцыд Федералон падзахадон ахуырадон стандарты домæнтæм гæсгæ. Программæ арæст у Ирон æвзаг æмæ литературæйы программæты бындурыл (сфидар сæ кодта Республикæ Цæгат Ирыстон-Аланийы Иумæйаг æмæ профессионалон ахуырады министрад, Дзæуджыхъæу, 2005).

«Ирон литературæ». 6 кълас.Хрестомати.Дзасохты Ф.Дзæуджыхъæу 2013.

Кусæн программæ
Ирон литературæйæ, 6-æм кълас,
æдæппæт- 68 сах (фæсурокты каст-17 сахаты)

Æмбарынгæнæн фыстæг

Программæ арæзт у Республикæ Цæгат Ирыстон – Аланийы иумæйаг æмæ профессионалон ахуырады Ирон æвзаг æмæ литературæйы программæйы бындурыл (Дзæуджыхъæу: «Ир» - 2005, 208 ф.)

Адæмы монон царды кæддæриддæр стыр ахадындынад уыдис фольклор æмæ аив литературæйæн. Уыдоны нывæфтыд æрцыд сæ цард, сæ историйы ахсджиагдæр цаутæ, сæ зонадон фæлтæрддынад. Уыдоны ис зонды суадон, ныхасы фидауц æмæ бæрзонд идейæтæ. Дзырдаивадæн йæ нысаниуæг фæуæлдæр ис нæ рæстæджы. Уый рæзгæ фæлтæры хъомыл кæны гуманизм æмæ граждайнаг идеалтыл, фидар кæны адæмы удварн, уымæй рæзынц монон æмæ культурон традицитæ. Уымæ гæсгæ скъолайы куысты ахъаззагдæр у литературæ ахуыр кæнын.

Программæйы нысан æмæ хæстæ

6-æм къласы ирон литературæйæ скъоладзаутæ ахуыр кæнынц фольклор æмæ литературæйæ хицæн уацмыстæ.

Уыдон сты аив, мидисджын, скъоладзау йæ кармæ гæсгæ кæй бамбардзæн, ахæмтæ.

Ирон литературæ ахуыр кæныны *сæйрагдæр нысантаæ сты*: зоньндзинæдтæ раттын ирон литературæйæ аивадон тексты бындурыл; литературон уацмыс анализ кæныны зоньндзинæдтæ арфдæр кæнын; аивадон уацмыстæ кæсыны культурæ рæзын кæнын. Уымæ стыр нысаниуæг ис аивадон литературæйы фæрцы удварны хъомылады фарстатыл кусын, абоны рæстæгæн аргъ кæнын зоньн; æгъдау, кад, намыс, патриотизм æмæ граждайнаг хæстæ цы сты, уый зоньн; гуманон дунембарынад æмæ национ химбарынадæй хайджын кæнын; литературон уацмысы эстетикон æнкъарæнтæ æмбарын; ирон адæмы национ культурæйы сæйраг миниуджытæ литературон тексты агурын.

Ирон адæмон сфæлдыстад у адæмы монон культурæйы ахъазгаг хай. Уый у нæ адæмы «зонд æмæ зæрдæйы рухсæй нывæст». Фольклоры сыгъдæгæй зынынц царды нывæфтыд истори, фæлтæрты сагъæстæ æмæ бæллицтæ. Нæ фыдæлтæм нæ уыд фысгæ истори, фæлæ нын адæмон сфæлдыстад у ахсджиаг историон æрмæг, уый фæрцы базонам ивгъуыд заманты цард. Фольклоры æппæт жанртæ дæр æвдисынц адæмы цард, сæ зонд, сæ хъуыдытæ, сæ цæстæнгас цардмæ, æрдзы фæзындтæм. Уымæ гæсгæ йын ис стыр зонынадон, хъомыладон æмæ эстетикон ахадьндзинад.

Программæ стыр ахъаз уыдзæн ирон фольклор хуыздæр бамбарынæн, йæ сæйраг проблемæтæ йын бæстондæр раиртасынæн, адæмон сфæлдыстад ахуыр кæнынæн æххуысгæнæг æрмæг, амонæг мадзал.

Ахуырадон программæйы нысантаæ æмæ хæстæ:

- адæмон сфæлдыстады æппæт хуызтæ, йæ сæйраг жанртæ æмæ сæ миниуджытæ алывæрсыгæй равдисын;
- фольклор æмæ аив литературæйы хицæндзинад бамбарын кæнын;
- æппæт жанрты текстты бындурыл зоньндзинæдтæ райсын;

- историон-хъайтарон традициты фæрцы æрыгон фæлтæрмаæ хæцца кæнын патриотизм æмæ гуманон æнкъарæнтæ, идейæтæ, нæртон дуджы идеалтæ;
- кæсыны æмæ ныхасы культурæ бæрзонддæр кæнын.

1. 2. Сæйраг домæнтæ скъоладзауты зонындзинæдтæ æмæ арæхстдзинæдтæм

Скъоладзаутæ хъуамæ зоной:

- адæмон сфæлдыстады сæрмагонд æууæлтæ, мидисæмæ хицæн миниуджытæ;
- фольклоры сæйраг хуызтæ æмæ жанртæ;
- текст æвзарын;
- уацмысты авторты цард æмæ сфæлдыстады тыххæй бæлвырд зонындзинæдтæ;
- аивадон ныв æмæ фæлгонц цы мадзæлттæй арæзт цæуынц, уый;
- хицæн литературон терминтæ.

Скъоладзаутæ хъуамæ арæхсой:

- уацмысты тексттæ аив æмæ æмбаргæ каст кæнынмæ;
- фольклоры жанрты тексттæ арф æмбарын æмæ æнкъарынмæ;
- мифтæ æмæ истори кæрæдзийæ хицæн кæнынмæ;
- текстты мидис æвзарынмæ, хи ныхæстæй йæ дзурынмæ;
- архайджытæн характеристикæ дæттын, кæрæдзийыл сæ абарынмæ;
- уацмысы нывæфтыд æвзаджы рæсугъддзинад æмæ йæ аивадон гæнæнтæ æвзарынмæ;

- уацмыс æмæ йæ архайджыты тыххæй йæ хъуыдытæ зæгъын, цаутæн аргъ кæнын, цардимæ сæ бæттын.

6-æм къласы Ирон литературæйы Кусæн программæйы структура

6-æм къласы ирон литературæйы Кусæн программæ арæзт у системондзинад æмæ наукондзинады принциптыл.

Программæйы бæрæггонд цæуынц, литературæйы теорийæ ахуырдаутæ хъуамæ цы ног зонындзинæдтæ райсой, уыдон.

Æрмæджы равæрды хынцгонд æрцыдысты скъоладзауты кары хицæндзинæдтæ дæр.

Программæйы бæрæггонд æрцыд ахуыры азы сахæтты нымæц, алы темæйæн дæр дзы цас лæвæрд цæуы, уый.

Программæйы сæйрагдæрыл нымæд цæуы коммуникативон компетентитæ (арæхстдзинæдтæ), культураманынады (культуроведческая) компетенци рæзын кæнын.

Коммуникативон компетенци (арæхстдзинад) амоны, цæмæй скъоладзаутæ арæхсой ныхасы хуызтæй (дзургæ, фысгæ, хъусгæ) пайда кæнынмæ, ныхасы уавæртæм гæсгæ арæхсой сæ ныхас аразынмæ.

Культураманынады (культуроведческая) компетенци – ирон литературæ ирон адæмы культурамæ зонгæ кæныны фæрæз кæй у, уый æнкъарын; литературæйы бастдзинæдтæ истори æмæ адæмы культурамæ, ирон ныхасы этикетон нормæтæ зонын, пайда кæнынмæ сæ арæхсын.

Иумæйагæй ахуырадон предмет «Ирон литературæ»-йы сæйраг хæстæ сты:

- литературон уацмысты бындурыл хьомыладон куыст кæнын;
- логикон хъуыдыкæнынады рæзтыл кусын;
- скъоладзауты фæцалх кæнын хиуыл кусыныл, ирон литературæ хибарæй ахуыр кæныныл;
- иумæйаг ахуырадон арæхстдзинаedtæ рæзыныл куыст (удгоймагон, регулятивон, зонындзинаedtæ исыны (познавательный), коммуникативон).

Предметы хицæндзинад:

Ирон литературæ у ирон адæмы уд æмæ зонд, ирон адæмы культурæйы хæзнадон; ирон литературæ у ныхас кæныны, хъуыдытæ æргом кæныны фæрæз, нæ адæмы царды тыххæй зонындзинаedtæ кæрæдзийæн дæттыны фæрæз. Литературæ канд хъуыдытæ æргом кæныны фæрæз нæу, литературæ у хьомылады хотых, æмæ уымæ гæсгæ ирон литературæйы ахуыртæн скъолайы ис стыр ахадындынад.

Ранымад уавæртæ амонынц предметы хицæндзинад:

Ирон литературæ у ахуырадон хай «Филологи»-йы къабæзтæй иу, æнгом баст у ахуырадон предмет «Ирон æвзаг»-имæ. Ирон литературæ у скъоладзауты дзырдуат хъæздыг кæныны мадзал, сæ ныхасы культурæ, иумæйагæй коммуникативон арæхстдзинаedtæ рæзын кæныны фæрæз.

Ирон литературæйы фæрцы ахуырдызтаутæ хуыздæр банкъардысты дзырды эстетикон функци, фæцалх уыдысты, хъуыдытæ æргом кæнынаен бæлвырд дзырдтæ ссарынмæ.

Программаæ гæсгæ скъоладзаутæ базонгæ уыдысты канд фольклорон æмæ литературон уацмыстимæ нæ, фæлæ ма литературæйы теорийы хицæн æмбарынæдтимæ дæр.

Ирон литературæ хъæздыгдæр æмæ мидисджындæр кæны скъоладзауты миддуне, сæ дунембарынад; ирон литературæйы фæрцы сывæллæттæ базонгæ уыдзысты адæмон сфæлдыстадимæ, ирон литературæйы хуыздæр уацмыстимæ.

Ахуырты рæстæг пайдагонд цæуы ахæм ахуырадон технологитæй:

- скъоладзаутæм индивидуалон цæстæй кæсыны технологи (дифференциаци);
- проблемон ахуыртæ;
- информатсион-коммуникацион технологитæ;
- æнæниздзинад хъахъхъæныны технологитæ;
- бæрæггæнæнты инновацион системæ, «портфолио»;
- коллективон куысты хуызтæ (къæйттæй куыст, къордты куыст);
- проектон-иртасæн технологитæ.

Кусæн программæмæмæ хаст ивддзинæдтæ

Ирон æвзаг æмæ литературæйы ахуырадон программæты (Дзæуджыхъæу, «ИР», 2005 аз) 6-æм къласы ирон литературæйæн лæвæрд цæуы 70 сахаты. Фæлæ ног ахуырадон стандартмæ гæсгæ арæзт базисон пъланы 4-æм варианты 6-æм къласы ирон æвзаг æмæ литературæйæн къуыри *3 сахаты йеддæмæ лæвæрд кæй нæ цæуы*, уымæ гæсгæ ирон литературæйы сахæттæ, хъыгагæн, бæлвырд фæкъаддæр сты. Ацы хъуагдзинад баххæст кæнынæн базисон пълан амоны, фæсурокты куыст æххæст кæнынæн цы рæстæг лæвæрд цæуы, уымæй къуыри 1 сахат ирон æвзаг æмæ литературæйæн дæттын. Афтамæй, ирон æвзаг æмæ литературæйы ахуыртæ 6-æм къласы арæзт цæуынц ахæм хуызы:

ахуыры азы 1-æг æмбисы (первое полугодие):

ирон æвзаг: къуыри 1 урок+ 1 сахат фæсурокты куыстæн;

ирон литературæ – къуыри 2 урочы.

ахуыры азы 2-аг æмбисы (второе полугодие):

ирон æвзаг: къуыри 2 урочы,

ирон литературæ – къуыри 1 урок +1 сахат фæсурокты куыстæн;

Афтæмæй, æдæппæт 6-æм къласы ирон литературæйæн ахуыры азы фыццаг æмбисы лæвæрд цауы 34 сахаты, ахуыры азы дыккаг æмбисы – 17 сах.+17сах. фæсурокты куыстæн.

Нæ Кусæн программæ дæр арæзт цауы ацы сахæттæм гæсгæ.

ТЕМАТИКОН ПЪЛАН ИРОН ЛИТЕРАТУРÆЙÆ 6-ÆМ КЪЛАСÆН.

Программæмæ гæсгæ – 70 сах.

Уацмыстæ ахуыр кæнынæн – сах.

Ныхасы рæзтæн – сах.

Фæсурокты бакаст литературæйыл беседæтæн – сах.

Фæлхат кæнынæн – 1 сах.

НЫХАСЫ РÆЗТ

ДЗУРГÆ НЫХАСЫ РÆЗТ

ФЫСГÆ НЫХАСЫ РÆЗТ

Сæргонд (хай)	Сахæттæ	Уроктæ	Урочы темæ.	Лит-йы теори	Ныхасы рæзт	Предметты хсæн бастдзинад	Хибарæй каст	Нымæц (къæлиндарон пълан)
Разныхас.	1	1	Аив литературæйы нысаниуæг адæймаджы царды.					
Адæмон сфæлдыстад.	9	2	Адæмон сфæлдыстады сæйраг хуызтæ: уыци-уыцитæ, æмбисæндтæ, таурагътæ, кадджытæ, мифтæ, зарджытæ.				. уыци-уыцитæ, æмбисæндтæ, таурагътæ, кадджытæ, мифтæ, зарджытæ.	
		1 1	«Сослан æмæ Тары фырттæ». Кадæджы мидис. Нæртон дуджы идеалтæ. Зонды уæлахиз гуымыры тыхыл.	кадæг		Тугъанты Махарбеджы æмæ Хохты Асланджери йы конд нывтæ «Нарты кадджытæм	«Сосланы мæлæт».	
		1	Аргъау «Арвы айдæн».			Бедойты Шалва «Ирон аргъау». Джыккайты Мураты иллюстраци тæ «Ирон аргъæуттæм	«Паддзах æмæ дзабырхуыйæг».	
		1	Магуыр лæджы фырты фæзминаг æууæлтæ аргъау	1			Ирон аргъæуттæ.	

			«Ох-ох æмæ мæгуыр лæджы фырт»-ы, «Цæхджын хойрадгы аргъ».					
		1	«Уастырджи æмæ æртæ æфсымæры».					
		1 2	«Чермены зарæг», «Антъоны зарæг».					
XIX æнусы литературæ Хетæгкаты Къоста.	4	1	Хетæгкаты Къоста. Поэты царды хабæрттæ. «Балцы зарæг».	абарст.		Къоста: «Афтопортрет».		
		1	«Сидзæргæс».	пейзаж				
		1	«Марходарæг».	Басняйы тыххæй æмбарынад. Аллегори. Басняйы. зондамонæн хатдзæг.			«Æй-джиди». «Хъызтæ».	
		1	«Дзæбидырдуан».	радзырд				
Гæдиаты Секъа.	4	1	Мадæлон æвзаг æмæ чиныджы нысаниуæг дзыллæйы царды.Æмдзæвгæ «Фæдзæхсын».					
		1	Мæгуыр адæмы хъызæмайраг цард радзырд «Мад æмæ фырт»-ы.				«Хæйрæджы уидон».	
		1	Тугъан æмæ Маринейы тырнындынад сæрибармæ. Радзырды сæйраг хъуыды.				Баснятæ «Уаллон æмæ калм», «Карк æмæ йæ хицау»,	

XX æнусы ирон литературæ.								
Коцойты Арсен.	4	1	«Цуанонтæ».	Авторы позици. Диалог. Юмор æмæ сатирæйы тыххæй æмбарынад фæхъæздыгдæр кæнын.				
		1	Радзырды конфликт: мæгуыр, дæлдзыныг, фæлæ уæздан адæм æлдæртты гуымыры бархъомысы раз.					
		1	«Саломи».					
		1	«Цæукъа æмæ фыркъа» - сæрибарыл кады зарæг.	Аивадон, фæлгонцы тыххæй æмбарынад.		Дунеон æмæ уырыссаг литературæ. Чысыл адæймаджы темæ æмæ проблематик æ. А.С. Пушкины «Станцæгæс ».	Коцойты Арсен. «Афтæ дæр ваййы» .М.Горький «Уарийыл зарæг».	
Гæдиаты Цомахъ.	3	1	«Æхсæрдзæн».	Аллитераци.				Гæдиаты Ц. «Зымæг», «Сыбыры», «Æрцыд ныллæууыд уалдзæг».
		1	«Дыууæ дидинаеджы».	Прозæйæ фыст æмдзæвгæ.	Наизустъ.			

		1	«Царды уæз».	Фæлхатæн.			Гæдиаты Цомахъ. «Хæлуарæг æмæ мыдыбындз», «Цæмæн æй уарзын æз мæ Фыдыбæстæ».	
Барахъты Гино.	1	1	«Бæстырæсугъд».			Ирон адæмон сфæлдыстад æй уацмыстæ æнгæс сюжетыл..	Барахъты Гино. «Зæрватыкк». «Цæмæй бафиддзæн».	
Нигер.	2	1	«Уæхатаджы фырт чысыл Гуыйман». Кадæджы мидис.	Эпитет.				
		1	Гуыйман æмæ Хъасболы миниуджытæ. Кадæджы конфликт.				Нигер. «Хойы ныстуан».	
Хъуылаты Созырыхъо.	3	1	«Æртындæсæй иумæ». Радзырды темæ æмæ идейæ.				Хъазыбегты Хъазыбег. «Фæлтæрты намыс».	
		1 1	Æртындæс коммунары коллективон сурает. Джиоты Андрийы фæлгонц.			Нывкæнына д Тугъанты Махарбедж ы «Æртындæс коммунары» .	Хъуылаты С. «Таймуразы зарæг» .Адæмон зарæг Кодзырты Таймуразыл.	
Дзесты Куыдзæг.	2	1	«Хур скасæнырдæм нæ ныгуылы». Радзырды темæ	Темæ идейæ.			Дзесты Куыдзæг.	

			æмæ идейон мидис.				«Фырнымд чындз», «Манионы балц», «Мырзæйы абетæ», «Кæй аххос у?»	
		1	Дзанджы монументон сурæт. Меньшевикты æнæуаг митæ...					
Плиты Харитон.	2	1	«Сæлимæт». Поэмæйы мидис.	Поэмæ. Литературон хъæбатыры сурæты (портреты).тых хæй æмбарынад.				
		1	Сæлимæты фæлгонц. Йæ уынд, йæ уды рæсугъддинад, йе'сгуыхт.		дзургæ сочинени		Плиты Харитон. «Æртæх зæрватыкк», «Уалдзыгон мæргътæ», «Сычъи», «Дзыццайы арфæ».	
Хъамбердиаты Мысост.	1	1	«Хурмæ курдиат», «Хосгæрст», «Хъæды».	Ритм æмæ рифмæ.				
Мамсыраты Дæбе.	2	1	«Æрдхорд». Радзырды мидис.				Мамсыраты Дæбе. «Гугула» (цыбырæй), æмбисонд «Бутьро æмæ хус суг.»	

		1	Хæрзуагон-хъомыладон фарстатæ уацмысы.					
Бесаты Тазе.	2	1	«Æвзист идон». Чысыл Æхсары ныфс æмæ лæгдзинад...	сюжеты тыххæй æмбарынад. Архайды бабаст. Кульминаци.			Бесаты Тазе. «Налхъуытæ æмæ Науырызы цад».	
		1	«Хæцæны». Радзырды идейон мидис.		Цæрукъаты Володя «Боныцъæхты л зындзынæн».			
Дзадтиаты Тотырбег.	2	1	Къостайы сабийы бонтæ. Скъуыддзаг роман «Хæххон стъалы»-йæ. Къоста – скъоладзау. Суинаг поэты рæзгæ уды æууæлтæ.	Историон æцæгдзинад æмæ аивадон æрхъуыды.				
		1	Чендзейы фæлгонц, сылгоймаджы сгуйхт.					
Ныхасы рæзтыл куыст.	2		Къостайы сабийы бонтæ					
Цæгæраты Максим.	3	2	«Хъуыдинæйы галуан».		Адæмы фарн –лæджы царды фидар æнцой.			
		1	Адæймаг æмæ æрдзон дунейы иудзинады нывтæ «Ацырухс»-ы.					
Плиты Грис.	1	1	«Æртхутагдон».		Иссæйы сгуйхт хъуыддæгтæ.	Тауаситы Сослæнбеджы конд	Плиты Г. «Мады фæдзæхст».	

						цыртдзæвæн – бюст Плиты Иссæйы цыртдзæвæн Дзæуджыхъ æуы.	«Хохаг хъæуы».	
Цырыхаты Михал.	1	1	«Фæндаг», «Ма йæм тæхут, хуры тынтæ...»	Строфа.			Цырыхаты Михал. «Амонд», «Дарддæр цыдыстæм».	
Цæрукъаты Алыкандр.	1	1	«Райгуырæн къона». «Хæхтыл хурзæрин рæдау...»	Антитеза Олицетворени.			Цæрукъаты Алыкандр. «Фæфæнды мæн». «Искæд ды дæр».	
Дзаболаты Хазби.	1	1	«Хуымæтæджы æцæгдзинад».		Дзаболаты Хазби. «Æрдз æмæ адæймаг».			
Гафез.	2	1	«Ирон цагъд».	кадæг			«Ацырухс». «Мады цæссыг».	
		1	Патриотизмы мотив «Хъилдур»-ы					
Бахыгъд	1	1						